

Samenwerkingsconvenant

Kennis voor de praktijk

Vereniging voor leven met een beperking

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

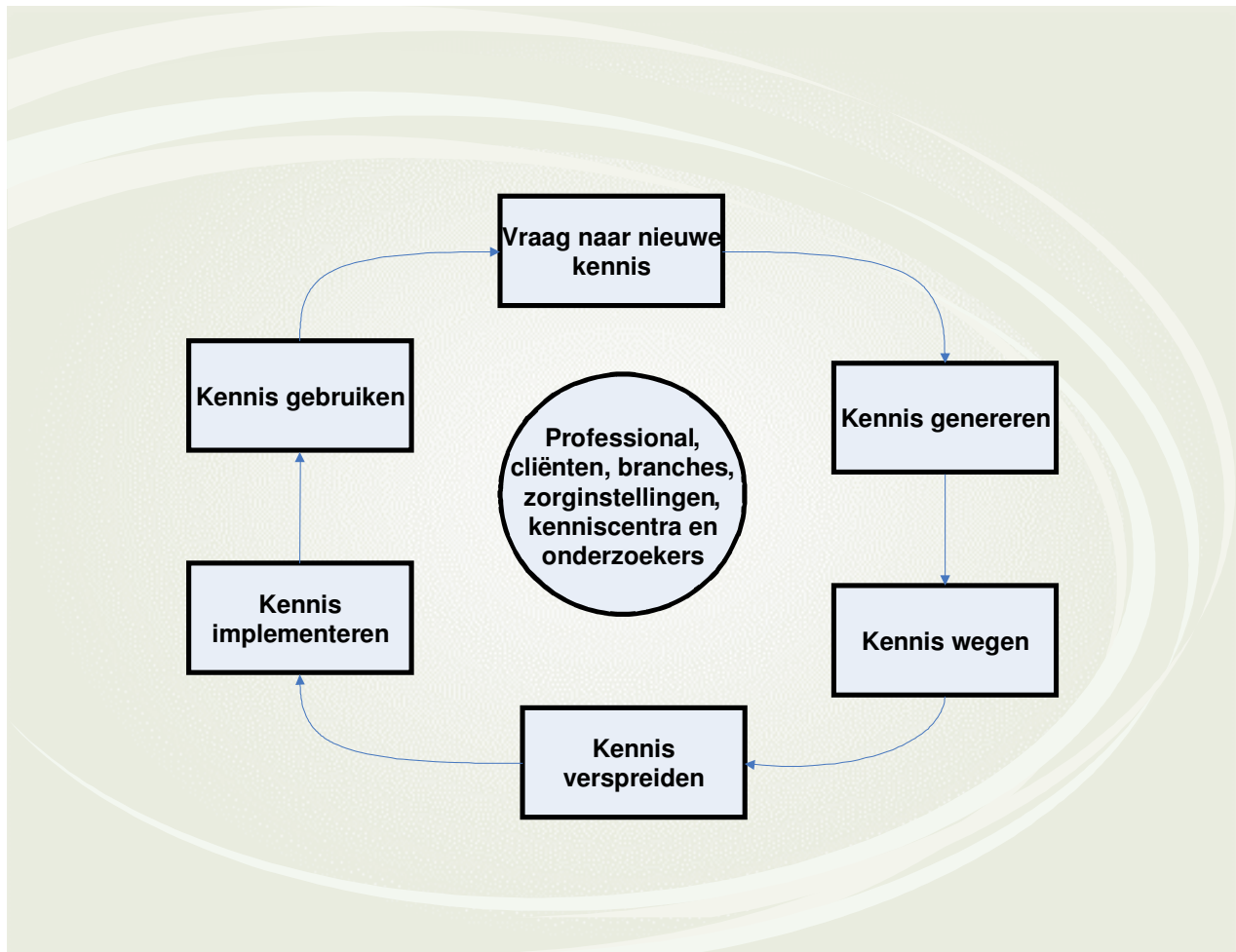

Vilans, kenniscentrum langdurende zorg

Nederlandse organisatie voor
gezondheidsonderzoek en zorginnovatie

Maart 2010

Aanleiding

Binnen de gehandicaptensector gaat momenteel veel aandacht uit naar verdere professionalisering. Gefundeerde en toepasbare kennis is daarvoor essentieel. Het genereren, verspreiden en gebruiken van die kennis is een continu proces, zoals uit bovenstaande figuur valt op te maken, die de kenniscyclus schematisch weergeeft. MEE Nederland, VGN, Vilans en ZonMw leveren elk een bijdrage aan deze cyclus, bijvoorbeeld door middel van de programma's 'Onderzoek voor mensen met een verstandelijke beperking. Levensloop en levensfasen', 'InZicht', 'Zorg voor Beter', het kennisbeleid van de VGN en MEE Nederland en het Kennisplein Gehandicaptensector.

Om het veld optimaal gebruik te laten maken van de kennis die in deze activiteiten omgaat en eruit voortkomt, hebben MEE Nederland, VGN, Vilans en ZonMw besloten een samenwerkingsovereenkomst te sluiten voor de periode 2010-2012. Dit convenant vervangt het gelijknamige convenant tussen VGN, Vilans en ZonMw, dat in 2007 in werking is getreden.

Doelstelling

De hoofddoelstelling van de samenwerkingsovereenkomst is:

Bevorderen dat instellingen en professionals in de gehandicaptensector meer en beter gebruik maken van gefundeerde kennis, zodat de kwaliteit van zorg en ondersteuning verbetert, en daarmee de kwaliteit van bestaan van cliënten.

MEE Nederland, VGN, Vilans en ZonMw willen deze hoofddoelstelling bereiken door hun activiteiten op elkaar af te stemmen en in projectvorm samen te werken. De achterliggende gedachte is voornamelijk niet om *meer* activiteiten op poten te zetten, maar door samenwerking te bewerkstelligen dat de activiteiten van de partners afzonderlijk meer resultaten opleveren en vooral dat die beter aansluiten op de kennisbehoeften in het veld.

De samenwerking richt zich op het versterken van de kenniscyclus door de verbindingen tussen de schakels van de keten te versterken en er meer gezamenlijke energie in te steken. De partners willen gewenste en toepasbare kennis aanbieden, het proces van kennisontwikkeling naar toepassing versnellen en de infrastructuur voor ontwikkeling, overdracht, toepassing en verankering van kennis in de gehandicaptensector versterken.

Het streven is dat kennis beschikbaar komt in handzame en toepasbare producten en diensten voor instellingen - kennis naar de praktijk dus. Andersom zullen signalen en problemen uit de praktijk van zorginstellingen en MEE-organisaties de input gaan vormen voor de prioritering en programmering van onderzoek, ontwikkeling en implementatie binnen de gehandicaptensector. Om de kenniskring te versterken, zoeken de convenantspartijen samenwerking met andere relevante partijen, zoals (organisaties van) professionals, instellingen, landelijke organisaties op het terrein van onderwijs, werk en welzijn, cliëntenorganisaties, kennisinstututen, specifieke kennisnetwerken, overheid, inspectie en verzekeraars.

De hoofddoelstelling wordt in het werkplan uitgewerkt aan de hand van vier *samenwerkingsdoelen*:

1. *Het genereren van kennis op grond van kennisbehoeften en vragen van het veld*: de convenantspartijen organiseren een proces waarlangs systematisch inzicht ontstaat in de behoeften en vragen van het praktijkveld, en organiseren dat organisaties die kennis (laten) ontwikkelen (zoals ZonMw, kenniscentra, universiteiten) deze vragen als startpunt kiezen voor hun activiteiten. Bij het inrichten van dit proces, het stellen van prioriteiten en het selecteren van concrete activiteiten in de kenniscyclus doen de convenantspartijen actief en niet-vrijblijvend een beroep op expertise uit het veld.
2. *Het beschikbaar stellen van kennis in de vorm van toepasbare producten*: de convenantpartners dragen zorg voor het toegankelijk maken van kennis over en uit de gehandicaptensector en de vertaling daarvan in implementeerbare producten. Zij werken samen aan een bundeling van kennis en producten, die gemakkelijk toegankelijk is voor mensen die werkzaam zijn in de sector en die aansluit op hun behoefte.
3. *Het stimuleren en ondersteunen van het gebruik van kennis*: de convenantspartijen zetten zich in om te bevorderen dat kennis die voor de sector relevant is, ook daadwerkelijk gebruikt wordt om de kwaliteit te verbeteren. Daarvoor leggen de convenantspartijen verbindingen met onder meer het onderwijs en bij- en nascholing, waar deze kennis wordt

overgedragen en waar gewerkt wordt aan het besef dat professionele kennis moet worden onderhouden. Om het gebruik van de kennis te stimuleren, bouwen de convenantpartners bovendien implementatie-expertise op en bevorderen zij een innovatieve cultuur binnen de zorginstellingen en MEE-organisaties.

4. *Het genereren van meer aandacht en structurele financiële middelen voor de versterking van de kenniscyclus in de gehandicaptensector:* de kenniscyclus binnen de gehandicaptensector heeft een solide financiële basis en een breed draagvlak. De convenantpartijen zetten zich hiervoor in.

Over welke kennis en activiteiten gaat het?

De samenwerkingsafspraken hebben betrekking op vormen van gefundeerde kennis en inzichten die bijdragen aan de kwaliteit van bestaan van mensen met een beperking en voor zorginstellingen en MEE-organisaties relevant zijn. Het gaat om wetenschappelijke kennis, praktijk- en ervaringskennis en kennis over de kennisoverdracht en het implementeren zelf. In concreto betreft het onder meer (meet)instrumenten, indicatoren, methodieken, protocollen en richtlijnen, technologieën en innovaties die in de dagelijkse praktijk toepasbaar en nuttig zijn gebleken.

Werkwijze

Verantwoordelijkheid

De samenwerking is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de vier partners. Hoe de samenwerking vorm krijgt, is neergelegd in een werkplan dat telkens een periode van twee jaar bestrijkt. Elke projectactiviteit in het werkplan kent een 'trekker' die verantwoordelijk is voor de voortgang van het project.

Rollen

De partners hebben verschillende rollen binnen de kenniscyclus in de gehandicaptensector. In bijlage 2 staan de missies van de vier organisaties. Globaal gezien komt het op het volgende neer: Vilans zorgt als kennisinstituut voor kennisverspreiding en is onderzoekspartner, VGN en MEE Nederland dragen als brancheorganisaties zorg voor het faciliteren van de leden bij het vormgeven van het kennisbeleid en stimuleren kennisgebruik. ZonMw draagt bij aan een programmering van de kenniscyclus die wetenschap en praktijk samenbrengt, financiert activiteiten binnen de kenniscyclus en bewerkstelligt met VGN, MEE Nederland en Vilans dat kennis het veld bereikt en daar gebruikt wordt en beklijft.

Rol van andere partijen

Dit convenant wil een stevige impuls geven aan de uitvoering van praktijkgerichte kennisontwikkeling en het systematisch toepassen en verspreiden van wetenschappelijke, praktijk- en ervaringskennis binnen de gehandicaptensector. MEE Nederland, VGN, Vilans en ZonMw hebben de ambitie om kennis en ervaringen te wegen op hun relevantie en toepasbaarheid voor de praktijk van zorginstellingen en MEE-organisaties. De waardering van de bruikbaarheid van kennis door de beoogde gebruiker zal nadrukkelijk een afwegingsfactor zijn om kennis te ontwikkelen of aan te bieden aan het veld.

MEE Nederland, VGN, Vilans en ZonMw onderhouden nauwe samenwerkingsbanden met tal van andere partijen, die ook producten en diensten ontwikkelen ter ondersteuning van hun achterban. Te denken valt aan beroeps-, cliënten- en familieorganisaties, verzekeraars, en

verwante brancheorganisaties en fondsen. Zij kunnen de relevantie en bruikbaarheid van specifieke kennis en producten voor hun achterban goed beoordelen en zijn een kanaal waarlangs kennis actief kan worden doorgeleid. Daarnaast speelt het beroepsonderwijs en bij – en nascholing een belangrijke rol in het verspreiden en toepassen van kennis. De partners zullen hen dan ook - waar dat voor de hand ligt - uitnodigen om bij te dragen aan de realisatie van specifieke samenwerkingsdoelen.

Procesmatige aspecten

De samenwerkingsovereenkomst heeft een looptijd tot en met 2012.

De partners stellen om de 2 jaar werkplannen vast die de samenwerkingsactiviteiten weergeven en wie de trekker van elke activiteit is. Deze werkplannen komen tot stand op basis van de actualiteit en een evaluatie van de samenwerking in de voorafgaande periode. Periodiek bespreken zij de voortgang van de realisatie van de werkplannen. Zij verwijzen consequent naar elkaar en verzorgen gezamenlijke nieuwsuitingen. Als dat zinvol is, wisselen zij personeel uit of stellen zij dat gecombineerd aan. Ook wisselen ze uit elkaars interne en externe netwerken en databanken informatie uit.

Een half jaar voor het einde van de contractperiode evalueren de partners of zij de samenwerking willen voortzetten en in welke vorm.

Als een betrokken partij niet in staat is zijn bijdrage te continueren, zal hij zich uit de samenwerking terugtrekken. Dit ontheft hem niet de verplichtingen te blijven nakomen van meerjarige projecten, waarvan hij de (gedeeltelijke) uitvoering in het kader van deze samenwerking op zich had genomen.

Financiering

Voor de tijdsinvestering en benodigde menskracht die samenhangen met deze overeenkomst werken de partners binnen de eigen financieringskaders.

Zoals een van de subdoelstellingen ook luidt, zullen zij zich er samen voor inspannen dat er meer structurele financiële middelen beschikbaar komen voor de versterking van de kenniscyclus in de gehandicaptensector.

Voor bepaalde activiteiten kan de samenwerking op onderdelen worden omgezet in een relatie opdrachtgever en opdrachtnemer. Dit staat dan vermeld in het werkplan voor de betreffende periode.

Wijziging

De afspraken in dit convenant kunnen met instemming van elk van de vier partijen gewijzigd worden, mits het behalen van de geformuleerde doelstelling niet in gevaar komt.

Als andere organisaties bij deze samenwerkingsovereenkomst betrokken willen worden, kan dat met instemming van de huidige convenantpartners, mits zij betrokken zijn bij de kwaliteitsverbetering in de sector en door deelname geen bijzondere concurrentiepositie ten opzichte van collega-organisaties verkrijgen.

Aldus overeengekomen en in viervoud opgemaakt te Utrecht d.d. 3 maart 2010

MEE Nederland

ZonMW

Mr. Drs. A.T. Blom
Plaatsvervangend Directeur

H. J. Smid
Directeur

VGN

Vilans

H. Bruning
Directeur

Dr. H.L.G.R. Nies
Voorzitter Raad van Bestuur Vilans

Missies

MEE Nederland is de landelijke vereniging van MEE-organisaties. MEE biedt overal in het land onafhankelijke, laagdrempelige cliëntondersteuning aan alle mensen met een handicap, functiebeperking of chronische ziekte. MEE Nederland behartigt de belangen van deze regionale bureaus en ondersteunt hen bij de beleidsontwikkeling en –uitvoering. Daartoe houdt de vereniging een landelijk bureau in stand.

De **Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)** is de branchevereniging voor organisaties die professionele zorg en ondersteuning bieden aan mensen met een of meer handicaps. De bij de VGN aangesloten instellingen bieden zorg, ondersteuning en dienstverlening aan cliënten met een verstandelijke, lichamelijke, zintuiglijke en/of communicatieve handicap en aan hun directe omgeving. De VGN ondersteunt en faciliteert haar leden via onder meer informatieverstrekking en –uitwisseling en biedt haar leden een platform voor kennisontwikkeling, onderzoek en uitwisseling. De primaire rol van de VGN in de kenniscyclus is die van facilitator van kennisbeleid in de lidinstellingen en stimulator van kennisgebruik. Dit gebeurt onder meer door het in beeld brengen wat er al gebeurt, het makelen en schakelen en het bevorderen van innovatieve activiteiten. Op basis van efficiëntie en effectiviteit kiest de VGN in situaties ook voor een programmerende, organiserende, dan wel (mede)financierende rol.

Vilans is hét onafhankelijke Nederlandse kenniscentrum voor mensen die langdurende zorg bieden. Met onze praktijkgerichte kennis verbeteren we samen de kwaliteit van leven voor mensen die langdurig zorg nodig hebben.

ZonMw werkt aan de verbetering van preventie, zorg en gezondheid door het stimuleren en financieren van onderzoek, ontwikkeling en implementatie. Het is een intermediaire organisatie en staat voor kennisvermeerdering en vernieuwing van de gezondheidszorg en het gezondheidsonderzoek. ZonMw bestrijkt het hele spectrum van fundamenteel gezondheidsonderzoek tot en met de praktijk van de zorg. Als schakel tussen maatschappij en wetenschap stimuleert ZonMw kennis en vernieuwingsprojecten en de bruikbaarheid daarvan voor de praktijk.